Datum
2026-09-29

Helén Norling, 0247-80 178
helen.norling@leksand.se

Mötesanteckningar från Gemensamt råd – kommunala pensionärsrådet och kommunala handikapprådet

Datum: Onsdagen den 23 september
Tid: kl 14.00 – 15.20
Plats: Plenisalen kommunhuset

Närvarande:

Förtroendevalda
Karin Mikkonen (C) ordförande
Kerstin Marits (M)
Göran Edström (ByP)
Per Wiman (KD)
Jimmy Karlsson (ByP), del av mötet
Repr för pensionärsorg
Birgitta Sterner, SPF
Gunnel Janlars, SPF
Britt-Marie Hallor, PRO
Karin Norling, PRO
Ritva Rosén, PRO
Kerstin Karlsdotter, SKPF
Margareta Karlsson, SKPF
Christina Lundgren, SKPF
Repr från handikapporg
Tjänstemän
Enhetschef bemanningsenheten Karin Lundström Johansson
Strategisk samordnare för varumärket Marika Santala Gisslar

Socialchef Jasmin Löf
Sekreterare Helén Norling

Ärenden

Föregående mötesanteckningar

Mötesanteckningarna läggs till handlingarna.

Presentation av kvalitets- och utvecklingsenheten inom sociala sektorn

Kvalitetschef Sara Sundman informerar om den nyinrättade enheten. Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

Enheten har varit igång i cirka tre veckor och intresset för enheten är stort. Flera kommuner har redan tagit kontakt för att ställa frågor.

Kvalitets-och utvecklingsenheten är sociala sektorns samlade kunskapsstöd för kvalitet, utveckling och omställning. Med fokus på smarta och enkla arbetssätt för medarbetarna bidrar enheten till en trygg och kvalitativ vardag för dem verksamheten är till för.

Målet med kvalitets- och utvecklingsenhetens arbete är att skapa kvalitet och utveckling som gör skillnad i vardagen. För personer som behöver stöd handlar det om att bidra till tidigare insatser, ökad trygghet och ett stöd som hänger ihop. För verksamheterna är målsättningen att skapa tydlighet och ge stöd i att göra rätt. För kommunen innebär arbetet bättre lärande och en klok användning av resurser.

Inom enheten finns en samlad specialistkompetens i syfte att verksamheterna enklare ska kunna få rätt stöd och hjälp. Det är en gemensam ingång när en fråga beröra flera områden.

De kompetenser som finns inom enheten är:
- SAS – socialt ansvarig samordnare
- Bemanning och resursenheten
- Kvalitets- och boendeutvecklare
- MAS – medicinskt ansvarig sjuksköterska
- MAR – medicinskt ansvarig för rehabilitering
- Digitalisering och systemförvaltning
- Strategisk samordning och varumärke

Som organisationer bidrar ni med kunskap och erfarenheter som är värdefulla för enhetens arbete. Ni kan se sådant som inte alltid syns i statistik eller rutiner. Det som ni berättar kan hjälpa enheten att välja vad som behöver förbättras. Exempelvis:
- Vad är svårt när man söker hjälp och kontakt?

- När känner man sig delaktig och tagen på allvar?
- När fungerar samarbetet inte som det ska?

Sociala sektorn informerar

Återkoppling hur sommaren varit

Strategisk samordnare för varumärket Marika Santala Gisslar samt enhetschef på resursenheten Karin Lundström Johansson informerar. Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

Varje sommar finns ett stort behov av att rekrytera vikarier. Inför sommaren 2026 bedömdes bemanningsbehovet uppgå till 106 personer. För att säkerställa att verksamheterna kunde bemannas valde man att överrekrytera och anställde totalt 124 personer. Detta gjordes eftersom alla inte kan eller vill arbeta heltid, en del inte vill arbeta enligt schema, vissa blir sjuka och några väljer att avbryta eller avsluta sin anställning. Överrekrytering är dock inte alltid möjlig.

Sommaren 2026 har fungerat mycket bra ur ett bemanningsperspektiv. En bidragande faktor bedöms vara att Leksands kommun har fått ett gott rykte som arbetsgivare. Medarbetare rekommenderar arbetsplatsen till andra, vilket har lett till att fler söker sig till kommunen. Medarbetarna fungerar därmed som ambassadörer för verksamheten.

För att ta reda på vikariernas upplevelse har en enkät skickats ut till sommarvikarierna, men en svarsfrekvens på 150 stycken. Enkätresultatet visar på en hög grad av nöjdhet. Hela 77% uppgav att de var mycket nöjda med sitt sommarjobb, och 88% svarade att de kan rekommendera arbetet till någon annan. Ett särskilt positivt resultat gäller stödet från kollegorna, där 88 % gav betyget 4 eller 5 av 5.

Som en ny satsning under 2026 anställdes fyra EPA-ungdomar inom hemtjänsten. Tjänsterna annonserades ut och lockade omkring 30–40 sökande. Ungdomarna arbetade i par under perioden vecka 26–31, torsdag till söndag mellan kl. 9.00 och 14.00. Satsningen har fallit väl ut och upplevts som mycket positiv för alla involverade. Ungdomarna har bland annat bidragit med matinköp, matleveranser och enklare serviceinsatser. De har även skapat ökad social kontakt och samvaro för brukarna. De äldre har uppskattat mötena med ungdomarna, som beskrivits som glada, nyfikna och med tid att stanna upp i mötet.

Ungdomarna har varit väl mottagna i verksamheten och inkluderats i arbetsgruppen. En samordnare inom hemtjänsten har funnits tillgänglig som stöd under perioden. Satsningen har också bidragit till ett ökat intresse för vård- och omsorgsyrken bland ungdomarna.

Ungdomarna uppger att de kan rekommendera uppdraget till andra. De beskriver att de har utvecklats som personer och att det känts meningsfullt att kunna göra skillnad för någon annan.

Erfarenheterna har även uppmärksammats genom en film på sociala sektorns Instagramkonto. Filmen visas under mötet.

Sammanfattningsvis har sommarbemanningen 2026 fungerat mycket bra. Samtidigt som flera styrkor har identifierats, såsom meningsfullt arbete och gott bemötande, starkt stöd från kollegor, god planering och uppskattade satsningar som EPA-ungdomar i hemtjänsten, finns också utvecklingsområden att arbeta vidare med inför

kommande somrar, bland annat introduktion vid sena starter, tydligare och mer tillgängligt chefs- och planeringsstöd, färre sena schemaändringar och bättre återhämtning, samt praktiska förutsättningar för vikariernas arbete, såsom arbetskläder, telefoner, fordon och behörigheter.

Aktuellt inom sociala sektorn

Socialchef Jasmin Löf informerar. Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

Solhem fyller 60 år
Solhems särskilda boende fyller 60 år och detta kommer att uppmärksammas under vecka 47.

Rekrytering av enhetschef till Edshults särskilda boende
Rekrytering pågår av en fjärde enhetschef till Edshults särskilda boende. Tillsättningen är en del av förberedelserna inför den kommande ombyggnationen och syftar till att säkerställa att ledningsfunktionen finns på plats redan från start.

Rekryteringsprocessen har resulterat i två starka slutkandidater. Ambitionen är att den nya enhetschefen ska vara på plats före årsskiftet.

Öppna mötesplatsen
Rekryteringen av en aktivitetssamordnare till den öppna mötesplatsen är i slutfasen med över 80 sökanden.

När det gäller lokalfrågan har verksamheten inte kunnat vara kvar i den tidigare lokalen. Arbete pågår därför att hitta en ny lokal med centralt läge i Leksand. Det är prioriterat att öppna mötesplatsen igen så snart som möjligt. Under tiden fortsätter verksamheten Seniorkul som planerat.

Det finns i dag en mötesplats på Björkbacken, men för att verksamheten ska kuna bedrivas behöver aktivitetssamordnaren vara på plats. Även planerna på att etablera en mötesplats i Insjön är beroende av att en aktivitetssamordnare rekryteras och tillträder tjänsten.

Flytt av verkställande enhet för 35 dagars beslut
Beslut om 35 dagars avlastningsvistelse fattas av biståndshandläggare (numera med titeln socialsekreterare äldre). Insatsen riktar sig till personer i ordinärt boende som tillfälligt behöver växelvård eller avlastning och kan nyttjas upp till 35 dagar per år utifrån behov.

Insatsen bedöms vara värdefull, inte minst för anhöriga som är i behov av avlastning. Verksamheten har dock haft svårt att verkställa besluten, då andra insatser har behövt prioriteras inom verksamheten på Björkbacken.

Man har därför genomfört en utredning och behovsanalys av insatsen. Bedömningen är att behovet kvarstår och att möjligheten att använda insatsen är viktig att behålla. Verksamheten har sett över var verkställigheten bäst kan organiseras och där bedöms korttidsboendet ha de bästa förutsättningarna att tillgodose behovet framöver.

Namnbyte inom hälso- och sjukvården
Från och med den 1 januari 2027 sker en nationell namnändring inom den kommunala hälso- och sjukvården. I Leksands kommun innebär det att den nuvarande HSR-enheten (hälso, sjukvård och rehabilitering) byter namn till HS-enheten (hälso- och sjukvård).

Demografiska utvecklingen
Utvecklingen innebär att behovet av vård och omsorg förväntas öka samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder blir mindre. Detta medför utmaningar i form av kompetensförsörjning och rekrytering, där kommuner i allt högre grad kommer att konkurrera om arbetskraften, samtidigt ska färre personer i arbetsför ålder försörja flera, vilket bidrar till ökade kostnader för välfärden.

Ökat behov inom ordinärt boende
Ordinärt boende har haft ett större behov än planerat under året. Antalet utförda timmar har ökat med cirka 5 240 timmar jämfört med budget, vilket motsvarar insatser för omkring 134 brukare inom hemtjänsten. Ökningen har inneburit att verksamheten behövt hantera utmaningar i en snabbare takt än beräknat och motsvarar ett resursbehov på cirka 11 årsarbetare.

Bakom utvecklingen finns flera orsaker. Antalet äldre har blivit fler än vad prognoserna visade, samtidigt som fler brukare har tillkommit i verksamheten. Behovet av hälso- och sjukvård i hemmet har också ökat, särskilt bland personer i åldersgruppen 85-90 år.

Fler brukare och mer omfattande insatser i hemmet leder till ett ökat antal utförda timmar och ett högre personalbehov.

Ökad efterfrågan av vård- och omsorgsinsatser
Den ökade efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser har medfört att det uppstått köer till vissa verksamheter. I dagsläget väntar 16 personer på plats på särskilt boende. När beslut om insats inte kan verkställas inom tre månader ska detta rapporteras till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Under väntetiden behöver kommunen erbjuda andra insatser för att tillgodose den enskildes behov.

Vidare finns det för närvarande tre personer som väntar på plats inom korttidsboende, två personer som väntar på växelvård samt sju personer som väntar på dagverksamhet.

Vår omställning - för ett hållbart välfärdssystem
Information lämnades om sociala sektorers pågående omställningsarbete för att skapa ett långsiktigt hållbart välfärdssystem. Utgångspunkten är den demografiska utvecklingen med fler äldre, ökade vård- och omsorgsbehov samt begränsade resurser. Den strategiska inriktningen är att fler invånare ska kunna leva ett självständigt liv längre genom att få rätt stöd, i rätt tid och på rätt sätt.

Omställningsarbetet fokuserar på tre områden: att förebygga och främja hälsa, att stärka och stödja personer i hemmet samt att använda teknik och nya arbetssätt för att arbeta smartare. Målet är att fler ska kunna bo kvar hemma längre, att resurser och kompetens används på ett effektivt sätt samt att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi.

Frågor och diskussion

Det framfördes synpunkter om att omställningen till God och nära vård ännu inte har gett de effekter som förväntats. Synpunkterna kan även lyftas i Regionens pensionärsråd.

Det lyftes fram att ofrivillig ensamhet är folkhälsofråga och lika farligt som rökning och att mötesplatser, sociala aktiviteter och möjligheter till gemenskap är av viktigt. Även det personliga ansvaret att uppmärksamma och besöka personer som riskerar att bli isolerade betonades. Pensionärsorganisationerna lyftes fram som en viktig del i detta arbete. Vidare framfördes att befintliga lokaler och mötesplatser bör tas tillvara för att skapa fler möjligheter till social samvaro, exempelvis bystugor. En utmaning som lyftes är dock tillgängligheten och behovet av transportlösningar för att fler ska kunna delta.

Ordföranden informerar

Ordföranden Karin Mikkonen informerar. Powerpointpresentation bifogas mötesanteckningarna.

Beredskapsvecka

Under vecka 39 genomförs den nationella Beredskapsveckan. I Leksand arrangeras bland annat en föreläsning på Visir Bio den 24 september, där Patrik Sellman föreläser om hur man kan stärka sin egen beredskap. Ibland annat kommunhuset, kulturhuset, gymnasiet och Leksandshallen finns broschyrer, roll-ups samt exempel på krislådor. På Solhem övar köket i att laga mat utan el. Det kommer även att genomföras en övning där man testar nödvattenanläggningen och provkör reservkraftverk.

Tips lämnas även om webbutbildningen ”Medveten, redo, trygg”. Information lämnas även om de olika trygghetspunkter som finns runt om i kommunen: Djura förskola, Insjön, Siljansnäs, Tällberg, Ullvi och Åkerö skola samt Gästishallen.

Program våld i nära relation

Kommunstyrelsen har antagit ett program för våld i nära relation. Programmet och innehåller fyra fokusområden:

- Förebyggande arbete och tidig upptäckt av våld
- Skydd, hjälp och stöd för den som är utsatt för våld
- Återfallsförebyggande insatser
- Kunskapsbaserat, likvärdigt och rättssäkert arbete

Aktivitetskrav för personer med försörjningsstöd

Från och med den 1 juli finns det ett aktivitetskrav för de som uppbär ekonomiskt bistånd. Personer som har haft försörjningsstöd under tre månader ska delta i aktiviteter som stärker möjligheterna till egen försörjning. Det kan exempelvis handla om arbetsträning, språkträning, studier i svenska eller andra arbetsförberedande insatser.

Arbetet bedrivs i nära samverkan mellan sociala sektorn och VIA-förvaltningen (vuxenutbildning/arbetsmarknadsenhet och integration).

Kommunplan 2027
Det pågår ett arbete med att ta fram kommunplan för 2027, som ska antas av kommunfullmäktige under hösten. Det ekonomiska läget ser relativt bra ut för 2027, medan för 2028 och 2029 är det mer utmanande.

Seniorkul
Seniorkul har startat upp med en ny grupp med bland annat aktiviteter som discogolf och parkgolf i Insjön.

Tillgängligheten i kommunhuset
Kundtjänst håller på att se över tillgängligheten i kommunhuset. Bland annat kommer glasdörrarna upp till trapphuset markeras tydligare.

Avlösarservice i hemmet – 10 timmars kostnadsfritt
Den som vårdar en anhörig i hemmet har möjlighet att få så kallad avlösarservice i hemmet 10 timmar kostnadsfritt per månad. Anhörigstödjare vill att detta sprids vidare genom organisationerna.

Socialsekreterare äldre/vuxna/barn
Biståndshandläggarna har numera titeln socialsekreterare äldre. De kan som tidigare nås via kundtjänsten.

Övriga frågor

Tips om att följa sociala sektorn Instagramkonto.

Tips om att filma älgjakten och visa för de boende.

Tips om att i Västerås stad erbjuds ungdomar att arbeta ett par timmar på söndagar inom vård och omsorgen.

Nästa möte 2 december

Karin Mikkonen (C)
ordförande